

GULDBORGSUND

REVURDERING MILJØGODKENDELSE

KRUMSØVEJ 22, 4894 ØSTER ULSLEV

Krumsøvej 22, 4894 Øster Ulslev

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INDLEDNING OG AFGØRELSE	3
1.1	Juridisk Baggrund for revurdering	3
1.2	Ikke teknisk resume.....	4
1.3	Datablad	5
1.4	Opsamling og konklusion	6
1.5	Afgørelse	6
2	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE	7
2.1	Generelle vilkår	7
2.2	indretning og drift.....	7
2.3	Luft og lugt	7
2.4	Støj	8
2.5	Kemiske bekæmpelsesmidler	9
2.6	Spildevand fra driftsbygninger og – pladser	9
2.7	Affald	9
2.8	Renere teknologi	9
2.9	Egenkontrol	9
2.10	Sikkerhedsforanstaltninger	10
2.11	BAT	10
2.12	Beredskabsplan	11
2.13	Generelle bemærkninger	11
3	Vilkårsredegørelse	13
3.1	Generelle forhold	13
3.2	indretning og drift.....	13
3.3	luft og Lugt	13
3.4	Støj	14
3.5	kemiske bekæmpelsesmidler	14
3.6	Spildevand fra driftsbygninger og – pladser	14
3.7	Affald	14
3.8	Renere teknologi	14
3.9	Egenkontrol	14
3.10	Sikkerhedsforanstaltninger	15
3.11	BAT	15
3.12	Beredskabsplan	15
4	Bedst tilgængelig teknik (Bat) og begrænsende foranstaltninger.....	16
4.1	Ammoniak og anvendelse af BAT	16
4.2	Fosfor og anvendelse af BAT	24
4.3	Opbevaring af gødning	27
4.4	Udbringning af gødning	27
4.5	Forbrug af vand og energi	27
4.6	Management	28
4.7	Støj	29
4.8	Lugt.....	30
4.9	Samlet vurdering af anvendelse af BAT	30
5	HØRINGER	31
6	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	31

1 INDLEDNING OG AFGØRELSE

1.1 JURIDISK BAGGRUND FOR REVURDERING

Miljøgodkendelser af husdyrbrug meddelt efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, § 33, skal regelmæssigt tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling. Den første revurdering sker 8 år efter miljøgodkendelsen er meddelt, og de efterfølgende revurderinger skal ske mindst hvert 10. år.

Fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen finder grundlag for at revurdere et husdyrbrugs miljøgodkendelse, meddelt jf. miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, § 33, træder husdyrlovens¹ regelsæt i kraft.

Det fremgår af husdyrlovens § 41, at revurderingen gennemføres ved påbud efter husdyrlovens § 39. Revurderingen skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige miljøgodkendelse enten skærpes eller bibeholdes, samt evt. med fjernelse af vilkår, der ikke længere er relevante.

Hovedformålet med den regelmæssige revurdering er, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). BAT skal sikre, at forureningen fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt. Der skal således stilles skærpede vilkår, hvis væsentlige ændringer i BAT skaber mulighed for nedbringelser af husdyrbrugets miljøpåvirkninger, uden det medfører uforholdsmæssige store økonomiske omkostninger.

En revurderingsafgørelse er IKKE en ny godkendelsehandling. Derfor kan en revurdering ikke indeholde udvidelser eller ændringer, der medfører forøget forurening fra den igangværende produktion.

Revurderingen giver ikke mulighed for at gennemføre vurderinger efter habitatbekendtgørelsens § 7², baggrunden er, at habitatdirektivets artikel 6, stk.

---

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (også kaldet husdyrloven), lov nr. 1572 af 20.12.2006 med senere ændringer, seneste lovtekst nr. 868 af 03.07.2015

² Bekendtgørelse nr. 408 af 01.05.2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

3, ikke gælder for eksisterende virksomhed, der fortsætter uændret. Ligeledes giver husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ ikke hjemmel til, at bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer i forhold til natur skal gælde i revurderingssager. Når det gælder beskyttelsesniveauet for ammoniak skal bekendtgørelsens totaldepositionskrav i forhold til kategori 1 og kategori 2 natur dog være opfyldt efter en frist, som fastlægges konkret i den enkelte sag. Vilkår, der påbydes af hensyn til den omkringliggende natur, kan ved revurderinger kun gennemføres i overensstemmelse med princippet om BAT. Påbud, ud over det der følger af BAT, skal således være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse eller, hvor forureningen i øvrigt går ud over det, der blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Revurderingen af husdyrbrug udløser ikke miljøvurdering af egne arealer, forpagtede arealer eller af tredjemandsarealer.

Som indledning til en revurdering udarbejdes et oplæg til husdyrbrugets ejer om processen og de forventede vilkårsændringer. Endvidere er offentligheden gjort bekendt med revurderingen ved annoncering, og er oplyst om, at alle kan kommentere sagen og udbede sig mulighed for at se udkast til afgørelse.

Guldborgsund Kommune annoncerede påbegyndelsen af revurderingen af Krumøvej 22 den 15. januar 2015 på kommunens hjemmeside. Evt. ønsker om at se, kommentere, eller rekvirerer udkast skulle være indgivet inden den 15. februar 2015 kl. 12. Ved fristens udløb havde ingen reageret på annoncen.

1.2 IKKE TEKNISK RESUME

Krumøvej 22 blev første gang miljøgodkendt d. 14.12.2006. Bedriften blev miljøgodkendt til en produktion på 249,7 DE omfattende 8.470 slagtesvin fra 30 til 102 kg. Denne tilladelse er ændret gennem anmeldeordningen "Skift af Dyretype" den 15. juli 2015. Den nuværende tilladte produktion er således 7.385 slagtesvin fra 31 til 112 kg svarende til 207,17 DE.

Den nordlig stald er indrettet med drænet gulv + spalter (33/67). Den sydlige stald er indrettet med delvist spaltegulv, 50 – 75 % fast gulv.

Den i husdyrgodkendelse.dk, skema 79.597 foretagne beregning viser, at den nuværende produktion lever op til gældende lugtkrav for nyetableringer.

Da der er tale om eksisterende lovligt opførte driftsbygninger, skal der ikke ses nærmere på afstandskrav ved nybyggeri, landzonetilladelser el.lign.

Krumøvej 22 er beliggende i kystnærhedszonen i et jordbrugsområde med særlige naturværdier. Ca. 650 meter syd for ejendommen ligger Natura 2000 område, som er kategori 1 natur. Ca. 350 meter syd, syd-øst for ejendommen ligger naturområder med eng, som er § 3 natur.

---

³ Bekendtgørelse nr. 1283 af 08.12.2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer (kaldet husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Totaldepositionen i kategori 1 naturen er beregnet til 0,2 kg N/ha/år og den højeste totaldeposition i § 3 naturen er beregnet til 0,4 kg N/ha/år.

Den aktuelle produktion er, som det fremgår af vurderingsafsnittet, vurderet til at have en miljøbelastning på et forventeligt niveau og bedriften har tænkt BAT ind, hvor dette er økonomisk proportionalt. Dog er der indsat enkelte nye vilkår om fodring, god landmands praksis / management, herunder vilkår om energibesparelser, beredskabsplan o.l.

1.3 DATABLAD

Titel:	Revurdering - miljøgodkendelse, Krumsøvej 22, 4894 Øster Ulslev
Revurderingen omfatter:	Produktion af 7.385 slagtesvin fra 31 til 112 kg svarende til 207,17 DE.
Dato ikrafttrædelse:	13. november 2015
Bedriftens navn og adresse:	Jens Ringsing, Krumsøvej 22, 4894 Øster Ulslev
CVR-nr.:	25 90 77 95, P nr. 1.008.292.015
CHR-nr.:	107 867
Ejendomsnummer:	376-0011078
Matr.nr. og ejerlav:	9a Øllebølle By, Vester Ulslev m.fl.
Kontaktperson på bedriften:	Jens Ringsing, Øllebøllevej 1, 4894 Øster Ulslev
Konsulent:	Gefion, Konsulent, Piil Krosgaard, Fulbyvej 15, 4180 Sorø, tlf. 5786 5321, E-mail pkr@gefion.dk
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune
For annonceret d.	15. januar 2015
Udkast i høring hos ansøger d.	23.10.2015 til 09.11.2015
Nabo/partshøring i perioden d.	Det er vurderet, at der ikke er høringsberettigede parter ud over ejer
Afgørelse annonceret d.	16-11-2015
Klagefrist udløber d.	14-12-2015
Søgsmålsfristen udløber d.	13-05-2016
Næste revurdering påbegyndes i	november 2025

1.4 OPSAMLING OG KONKLUSION

Revurderingsafgørelsen indeholder en samling af alle gældende vilkår for bedriften, samt kommunens vurderinger af om bedriften lever op til BAT indenfor områderne miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

De gennemførte vurderinger er foretaget på baggrund af lovgivning, vejledninger og beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 79.597 samt scenarieberegningerne 79.791, 79.809 og 80.316.

Konklusion

Guldborgsund Kommune meddeler afgørelse om revurderingen under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Ved overholdelse af gældende regler på området og nedenstående vilkår vurderes det, at der ved anvendelse af BAT er truffet tilstrækkelige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra husdyrbruget. Det er således vurderet, at husdyrbruget fortsat kan drives på stedet uden væsentlige påvirkninger af omgivelserne.

1.5 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed påbud om ændring af vilkårene i miljøgodkendelse af 14.12.2006.

Påbuddet meddeles med hjemmel i husdyrlovens § 39, jf. § 41.

2 vilkår er fjernet og et ændret jf. ansøgning. Hjemlen til disse ændringer er husdyrlovens § 12.

Vilkår med **fed** tekst er tilføjet med dette påbud og dermed er omfattet af klagevejledningen. Vilkår med normal tekst er bibeholdt uden ændringer fra tidligere afgørelser og kan dermed ikke påklages. I det efterfølgende afsnit 3. vilkårsredegørelse gennemgås de vilkår, der er bibeholdt, er nye eller ændret, samt de vilkår, der er sløjfet med dette påbud. Der kan klages over afgørelsen om at sløjfe vilkår.

2 VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE

2.1 GENERELLE VILKÅR

1. Svinebruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 207,17 DE fordelt på 7.385 slagtesvin (31-112 kg) pr. år. Produktionens størrelse skal opgøres indenfor planåret dvs. for perioden 1. august til 31. juli.

Dyreenhederne er beregnet jf. Miljøministeriets bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. nr. 594 af 4. maj 2015.

2. Produktionen af svin skal fordeles jævnt over året.
3. Ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt og skæmmende oplag undgås.
4. Der må ikke forekomme oplag på ejendommen, som kan give anledning til forurening af jord, vandløb eller grundvand.
5. Foder skal vælges, opbevares, håndteres og anvendes så det ikke giver anledning til lugt- og støvgener eller risiko for tilhold af skadedyr
6. **Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter evt. ændring.**
7. Ved produktionsophør skal staldene tømmes og rengøres. Spildevand fra staldene skal ledes til gyllebeholderne og udspreddes på landbrugsjorden sammen med den resterende gylle under overholdelse af de til enhver tid gældende regler for udbringning af husdyrgødning. Derudover skal affald bortskaffes, olieudskiller og foderanlæg tømmes og der foretages en almindelig oprydning på ejendommen. Gyllebeholderne skal fjernes, såfremt de har stået ubenyttet i en periode på max. 5 år.

2.2 INDRETNING OG DRIFT

8. Der skal i forbindelse med driften af staldene føres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Statens Skadedyrlaboratorium udstedte retningslinjer.
9. Spildevand, der tilledes gødningsopbevaringsanlæg, skal medtages i beregningen af anlægget opbevaringskapacitet.
10. Tryklufsledninger til f.eks. kompressorer skal efterses og kontrolleres for utætheder regelmæssigt, dog mindst 1 gang om året.

2.3 LUFT OG LUGT

11. Produktionen må ikke give anledning til lugt- og støvgener for de omkringboende, der af tilsynsmyndigheden vurderes som værende væsentlige.
12. Ventilationsanlæg på bygninger skal udføres således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støjgener for de omkringboende. Staldventilatorer skal renholdes og justeres efter behov. Tilsynsmyndigheden foretager alene vurderingen af, hvorvidt lugt- eller støjgener er væsentlige.
13. Det skal sikres, at ventilationen - ved reduceret ventilationsbehov - er styret ved regulering af luftmængden i færrest mulige afkast, og at øvrige ventilationsafkast enten stoppes eller kører ved max. effekt. Ventilationen på ejendommen er udført således at det sker ved naturlig ventilation.

14. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende lugt fra ventilation af stalde er velbegrundede, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, således at lugtgenerne uden for staldene formindskes.
15. Såfremt der opstår lugtgener i forbindelse med udbringning af gylle, som af tilsynsmyndigheden vurderes at være til væsentlig gene for omkringboende, kan tilsynsmyndigheden stille krav om, at der ikke må udbringes gylle på lørdage samt søn- og helligdage.
16. Omrøring af gylle må tidligst påbegyndes umiddelbart – og max. 12 timer – før udkørsel. Ved udbringning af gylle skal der endvidere tages højde for almindelig god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses mest muligt. Eksempelvis skal udbringning af gylle koncentreres over så kort tid som muligt, d.v.s. nogle få dage hvert år, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.
17. I tilfælde af brud på gyllebeholdernes flydelag, f.eks. i forbindelse med omrøring, skal flydelaget genetableres 100 % indenfor 7 dage.
18. Såfremt der anvendes andet end selvlæssende gylletransporter, skal der etableres befæstet påfyldningsplads til gyllevogn med afløb til gyllebeholder.

2.4 STØJ

19. Bidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktivitet – målt udendørs – til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelse overstige nedenfor anførte værdier:

	DAG	
Mandag – fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)
	Aften	
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
	Nat	
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjen må om natten ikke overstige 55 dB(A).

20. De anførte grænseværdier for det ækvivalente, korrigerede støjniveau skal i dagperioden kl. 07.00 – 18.00 overholdes indenfor det mest støjbelastende tidsrum på 8 timer (lørdag dog indenfor henholdsvis 7 timer perioden fra 07.00 – 14.00 og 4 timer i perioden fra 14.00 – 18.00), i aftenperioden kl. 18.00- 22.00 indenfor den mest støjbelastende time og i natperioden indenfor den mest støjbelastende halve time.
21. I de transportintensive perioder i forbindelse med udbringning af gylle og høstsæsonen, kan kortvarigt accepteres en større transportstøjbelastning end de ovenfor fastsatte støjvilkår angiver.
22. Tomgangskørsel på ejendommens arealer må kun ske, når det af tekniske årsager, er påkrævet.

2.5 KEMISKE BEKÆMPELSESMIDLER

Ingen vilkår.

2.6 SPILDEVAND FRA DRIFSTBYGNINGER OG – PLADSER

23. Vask af vogne, anvendt til dyretransporter, skal foregå på befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller til særskilt opsamlingsbeholder. Indholdet skal udbringes på landbrugsjord.

2.7 AFFALD

24. Der må max. opbevares 1.000 kg farligt affald på ejendommen, ad gangen.

2.8 RENERE TEKNOLOGI

25. **Ved indkøb af ny teknologi, maskiner, inventar mm. eller ændringer i produktionen skal der lægges vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg, og de bedst mulige forureningsbegrænsende foranstaltninger. Ved denne vurdering skal der lægges vægt på en forebyggende indsats gennem anvendelse af velafprøvet og godkendt renere teknologi (RT).**

2.9 EGENKONTROL

26. Virksomheden skal føre driftsjournal. Følgende punkter skal som minimum indgå i driftsjournalen:
- Årlig opgørelse over antal producerede dyr på Krumøvej 22, fordelt på slagtesvin (31-112 kg). Dokumentation herfor i form af produktionsrapporter fra bedriftsløsningen, gødningsregnskaber, kopi af slagterifregninger og afregninger fra DAKA samt eventuelt kopi af skatteregnskaber.
  - Årlig opgørelse over udspretningsarealer. Opgørelsen skal være i form af målfast kortmateriale med angivelse af matr. nr. og ejerlav.
  - Oplysninger om udbringningstidspunkter og afgrødetype der udbringes husdyrgødning på.
  - Årlige regnskaber for til- og fraførsel af fosfor og nitrat på bedriftsniveau.
  - Oversigt, evt. på markkort, der beskriver antallet af hektar med efterafgrøder for 3 planår svarende til det foregående, indeværende og det kommende planår.
  - Kopi af eventuelle leveringsaftaler for de seneste 3 år inkl. indeværende år.
  - Opgørelse over det årlige forbrug af el, vand, olie.
  - Væsentlige driftsforstyrrelser eller uregelmæssigheder, der har eller kan have miljømæssig betydning. Der redegøres for type, omfang og afhjælpende foranstaltninger.
27. Driftsjournalen skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i en periode på minimum 3 år.
28. Virksomheden skal, såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt – dog højst 1 gang årligt, f.eks. ved velbegravede naboklager, lade udføre og bekoste støjmålinger eller – beregninger til kontrol af, at vilkårene er opfyldt. Målinger kan forlanges gentaget ved vilkårsoverskridelser

Støjmålinger/beregninger skal udføres i henhold til vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5, 1984: Måling af ekstern støj fra virksomheder.

Støjmålinger/beregninger skal gennemføres af et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømålinger – ekstern støj".

Måleprogram og målemetode skal forelægges tilsynsmyndigheden til godkendelse, inden målingerne udføres. Målingerne/beregningerne skal foretages de mest støjbelastede steder udenfor ejendommen og være ledsaget af oplysninger om de driftsomstændigheder, hvorunder de er fremkommet.

29. Såfremt det ved støjmåling eller -beregning konstateres, at virksomheden ikke overholder ovennævnte støjgrænser, skal virksomheden iværksætte støjdæmpende foranstaltninger, herunder evt. ændringer i produktionen/driften. Effekten af de støjdæmpende foranstaltninger skal dokumenteres ved støjmåling eller – beregning på den driftsansvarliges regning.

2.10 SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER

30. Virksomhedens produktionsanlæg skal indrettes sådan, at spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadens omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
31. Akut forurening, som følge af driftsuheld eller andet, skal straks meddeles Guldborgsund Kommune eller Miljøvagten/Beredskabet på tlf. 114, såfremt forureningen sker udenfor rådhusets åbningstid.

2.11 BAT

32. **Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 4.603 kg N pr. år.**

P ab dyr pr. slagtesvin beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr. FEsv}/1000) - (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}.$$

33. **Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:**
- **Antal producerede dyr.**
  - **Gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt/slagtevægt)**
  - **Foderforbrug pr. tilvækst.**
  - **Det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.**
34. **P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september år 2015 til 15. februar år 2017.**
35. **Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.**
36. **Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.**
37. **Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.**
38. **Den årligt udarbejdede opgørelse over det foregående års forbrug af vand, elektricitet og diesel skal indeholde en forklaring på eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år. Endvidere skal der redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.**

2.12 BEREDSKABSPLAN

39. **Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for bedriftens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.**
40. **Beredskabsplanen, som skal være godkendt af Guldborgsund Kommune, skal som minimum indeholde:**
- **Procedure, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.**
  - **Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, hvornår og hvordan. Udenfor normal åbningstid kan miljøvagten og/eller beredskabet kontaktes via politiet på tlf. 114. Eventuel kontakt til miljøvagten og/eller beredskab fritager ikke for pligten til at orientere tilsynsmyndigheden først kommende hverdag efter forureningen.**
  - **Kortbilag over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.**
  - **En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpende tiltag f.eks. inddæmning og opsamling af spild/lækage af stoffer, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.**

2.13 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af husdyrbruget skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset. Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 868 af 03.07.2015, som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, § 33, stk. 3 vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af godkendelsen i 3 på hinanden følgende år herefter medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del. Dvs. hvis dyreholdet ligger under det i denne godkendelse maksimalt tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse.
- Bekendtgørelse nr. 594 af 04.05.2015 om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.'s krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.
- Bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft.
- Guldborgsund Kommunes affaldsregulativer, som bl.a. forbyder private at afbrænde affald, samt sætter en række krav til opbevaring og bortskaffelse af

SIDE 12/31

farligt affald og medicin affald. Farligt affald skal således opbevares under tag, på tæt bund og med mulighed for opsamling af spild. Opsamlingskapaciteten skal mindst svare til indholdet af den største benyttede beholder til farligt affald.

- Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr nr. 558 af 01.06.2011.
- Bekendtgørelse nr. 1321 af 21.12.2011 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
13. november 2015

Mette Wolthers
Teknikumingeniør

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

3 VILKÅRSREDEGØRELSE

I det følgende gennemgås vilkårene i denne revisionsafgørelse med oplysning om hvilke vilkår, der er bibeholdt, er nye eller ændret, samt hvilke vilkår, der er sløjfet.

3.1 GENERELLE FORHOLD

Det gamle vilkår 1, som fastsatte den tilladte produktion, er blevet ændret i forbindelse med, at der har været anmeldt "skift af dyretype. Vilkår 1 er således rettet til nuværende lovlige produktion. Da der er tale om afgørelser, hvor klagefristen er udløbet er vilkåret markeret som værende **uændret**.

Det gamle vilkår 2, om at produktionen skal foregå jævnt hen over året, er **uændret**. Dog er sidste sætning **fjernet**, idet den henviser til den oprindelige produktion.

Det gamle vilkår 3 om renholdelse af ejendommen er **uændret**.

Det gamle vilkår 4 om oplag er **uændret**.

Det gamle vilkår 5 om foder er **uændret**.

Det gamle vilkår 6 om bortfald i tilfælde af manglende udnyttelse af miljøgodkendelsen er **fjernet**, idet vilkåret ikke længere har nogen relevans.

Der er indsat **nyt vilkår 6** om orientering af tilsynsmyndigheden i tilfælde af ændring af ejer eller driftsansvarlig. Baggrunden for vilkåret er, at miljøbelastningen fra en produktion ikke kun er afhængig af de fysiske rammer, men i høj grad af, hvordan produktionen drives (management). Ved skift i ejerforhold og eller driftsansvarlig er det nødvendigt for kommune at få dette oplyst, så det kan vurderes om skiftet giver anledning til at ændre tidspunktet for næste tilsyn. I tilfælde af uheld/forureninger er det endvidere vigtigt at have de korrekte kontaktinformationer.

Det gamle vilkår 7 om evt. ophør af produktionen er **uændret**.

3.2 INDRETNING OG DRIFT

Det gamle vilkår 8 om effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse er **uændret**.

Det gamle vilkår 9 om beregning af opbevarings kapacitet er **uændret**.

Det gamle vilkår 10 om udbringningsarealer er **fjernet**, idet det svarer til gældende lovgivning og derved er vilkåret overflødig.

Det gamle vilkår 11 om tryklufsledninger er **uændret**, nu som vilkår 10.

3.3 LUFT OG LUGT

Det gamle vilkår 12 om lugt- og støvgener er **uændret**, nu som vilkår 11.

Det gamle vilkår 13 om ventilationsanlægget er **uændret**. Dog er der søgt om at få fjernet kravet om årlig eftersyn af fagmand. Guldborgsund Kommune har vurderet, at ansøgningen kan efterkommes. Det let reducerede vilkår er bibeholdt som vilkår 12.

Det gamle vilkår 14 om drift af ventilationsanlægget er **uændret**, nu som vilkår 13.

Det gamle vilkår 15 om evt. lugtgener fra ventilationssystemet er **uændret**, nu som vilkår 14.

Det gamle vilkår 16 om evt. forbud mod udbringning af gylle lørdage, samt søn- og helligdage er **uændret**, nu som vilkår 15.

Det gamle vilkår 17 om omrøring og udbringning af gylle er **uændret**, nu som vilkår 16.

Det gamle vilkår 18 om orientering af naboer inden gylleudbringning er **fjernet** efter ansøgning. Guldborgsund Kommune vurderer at vilkåret godt kan fjernes, da der aldrig har været klager over lugt. Ansøger har en frivillig ordning, hvor naboer, der gerne vil orienteres har skrevet sig på en liste, som modtager en SMS, inden udbringning af gylle starter. Skulle der opstå gener/klager i forbindelse med udbringning af gylle eller andet, er det reguleret via anden lovgivning og behøver derfor ikke indskrives som vilkår.

Det gamle vilkår 19 om reetablering af flydelaget er **uændret**, nu som vilkår 17.

Det gamle vilkår 20 om evt. læsseplads ved gyllebeholder er **uændret**, nu som vilkår 18.

3.4 STØJ

Det gamle vilkår 21 om støjgrænser er **uændret**, nu som vilkår 19.

Det gamle vilkår 22 om midlingstider er **uændret**, nu som vilkår 20.

Det gamle vilkår 23 om transportstøj er **uændret**, nu som vilkår 21.

Det gamle vilkår 24 om tomgang er **uændret**, nu som vilkår 22.

3.5 KEMISKE BEKÆMPELSESMIDLER

De gamle vilkår 25 til 27 om bekæmpelsesmidler er **fjernet**, idet kravene nu fremgår af gældende regler i bekendtgørelse nr. 1598 af 18.12.2014 om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af bekæmpelsesmidler.

3.6 SPILDEVAND FRA DRIFTSBYGNINGER OG – PLADSER

Det gamle vilkår 28 om vaskeplads er **uændret**, nu som vilkår 23.

Det gamle vilkår 29 om sanitært spildevand er **fjernet**, idet vilkåret ikke længere er relevant.

Det gamle vilkår 30 er **fjernet**, idet vilkåret ikke længere har nogen relevans.

3.7 AFFALD

Det gamle vilkår 31 om animalsk affald er **fjernet** da indholdet svarer til nugældende lovgivning og vilkåret er dermed overflødig.

Det gamle vilkår 32 om maksimalt oplag af farligt affald er **uændret**, nu som vilkår 24.

Det gamle vilkår 33 om klinisk risikoaffald er **fjernet**, da kravet om opbevaring fremgår af kommunens regulativ for erhvervsaffald.

3.8 RENERE TEKNOLOGI

Det gamle vilkår 34 om begrundelser for fravalg af renere teknologi er **fjernet** efter ansøgning. Guldborgsund Kommune har vurderet at vilkåret godt kan fjernes, da der normalt ikke redegøres for fravalg af bedst tilgængelige teknik i forbindelse med drift af landbrugsejendomme.

Der er indsat **nyt vilkår** 25, der foreskriver, at der ved alle ny investeringer skal indgå overvejelse om BAT.

3.9 EGENKONTROL

Det gamle vilkår 35 om egenkontrol er bibeholdt stort set **uændret**. Dog er kravet om affaldsstamkort m.m. **fjernet**, idet der ikke længere er lovkrav om affaldsstamkort.

Desuden er der søgt om fjernelse af punkt om opgørelse over det årlige forbrug af kemikalier og hjælpestoffer i produktionen. Guldborgsund Kommune har vurderet, at opgørelse over årligt forbrug af kemikalier og hjælpestoffer godt kan fjernes, da det er ud over, hvad der stilles som krav til andre landbrug. Det let reducerede vilkår har nu nr. 26.

Det gamle vilkår 36 om at driftsjournalen skal være tilgængelig er **uændret**, nu som vilkår 27.

Det gamle vilkår 37 om kontrol af flydelag er **fjernet** efter ansøgning. Guldborgsund Kommune har vurderet, at der ikke er behov for skærpede krav til kontrol af flydelage end hvad lovgivningen kræver.

De gamle vilkår 38 og 39 om evt. kontrol af støjvilkår er **uændrede**, nu som vilkår 28 og 29.

3.10 SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER

Det gamle vilkår 40 om indretning af produktionsanlæg er **uændret** nu som vilkår 30.

Det gamle vilkår 41 om akut forurening er **uændret** nu som vilkår 31. Der er dog fortaget en mindre redigering idet, det gamle myndighedsnavn er fjernet og telefonnummeret til miljøvagten er opdateret.

Det gamle vilkår 42 om sikring mod gylleudslip er **fjernet** idet, indholdet er blevet erstattet af gældende lovgivning.

Det gamle vilkår 43 om gyllepumpen er **fjernet** idet, indholdet er blevet erstattet af gældende lovgivning.

Det gamle vilkår 44 om indretning af gyllekanaler er **fjernet** idet, vilkåret er blevet overflødig nu, hvor kanalerne er etableret.

3.11 BAT

Der er indsat **nyt vilkår** 32, om max. P ab dyr pr. år. Nærmere beskrivelse af og begrundelse for vilkåret findes i afsnit 4.2.

Der er indsat **4 nye vilkår** – nr. 33 til 36 - om egenkontrol til dokumentation af det nye vilkår 35 om max. P ab dyr pr. år.

Der er indsat **nyt vilkår** 37 der foreskriver, at drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes, så der ikke er spild.

Der er indsat **nyt vilkår** 38, der foreskriver, at den årlige opgørelse over forbrug af el, brændstof og vand skal suppleres med redegørelse for evt. væsentlige udsving og tiltag til at reducere forbruget.

Vilkår er indsat for at sikre, at der tænkes ressourcebesparelser og BAT ind i alle daglige gøremål.

3.12 BEREDSKABSPLAN

Der er indsat **nye vilkår** - nr. 39 og 40 - om beredskabsplan. For nærmere redegørelse se afsnit 4 Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger.

4 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Teknologierne til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. fra stalde og lagre, samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling. Hovedformålet med revurderinger er, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af BAT. Inden husdyrbruget, gennem skærpede krav i en revideret miljøgodkendelse, pålægges investeringer for at nå op på BAT niveau, skal det sikres, at kravet er proportionalt. Det vil sige, at der er et rimeligt forhold mellem den miljøeffekt, som kan opnås ved indførelse af BAT og de økonomiske omkostninger, som indførelsen medfører.

Kommunens vurdering af anvendelse af BAT til reduktion af emissionsniveauer indeholder således en samlet vurdering af det teknisk og økonomisk mulige for det konkrete anlæg som helhed. Til denne vurdering har kommunen taget udgangspunkt i Miljøstyrelsens udmeldinger i forbindelse med Teknologiblade, som beskriver en række relevante teknikker og teknologier. Det fremgår ligeledes af teknologibladerne, hvor meget hver teknik eller teknologi koster i etablering, drift og vedligeholdelse opgjort i forhold til miljøeffekten (kr. pr. kg reduceret N) samt i forhold til de samlede produktionsomkostninger (kr. pr. produceret gris) afhængig af brugsstørrelse. Miljøstyrelsen har samtidig angivet, at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger ca. 100 kr. pr. kg. reduceret N ikke bør indgå i en vurdering, da det vurderes ikke at være proportionelt. Ligeledes bør de samlede ekstra omkostninger ved anvendelse af BAT ikke overstige 8 kr. pr. slagtesvin.

Følgende områder vurderes i forhold til BAT:

- Ammoniakfordampning fra stald og lager, som kan begrænses gennem staldindretning, teknologier i staldene, fodersammensætning og opbevaring af husdyrgødning.
- Fosfor indhold i husdyrgødningen grundet fodersammensætningen.
- Opbevaring af gødning.
- Udbringning af gødning.
- Forbrug af vand og energi.
- Management.
- Støj.
- Lugt.

4.1 AMMONIAK OG ANVENDELSE AF BAT

Miljøstyrelsens vejledende BAT emissionsgrænser for slagtesvin på gyllebaserede staldsystemer udgivet i maj 2011 angiver emissionen fra produktion af slagtesvin i henholdsvis nyanlæg og eksisterende staldanlæg. Emissionsgrænserne udregnes ved forskellige ligninger.

Vægtkorrektionsfaktor 2014 norm:

$$\frac{(afg.vægt - indg.vægt) \times (13,777 + 0,1731 \times (afg.vægt + indg.vægt))}{2852} \\ \frac{(112 - 31) \times (13,777 + 0,1731 \times (112+31))}{2850} = 1,095072$$

Max. emission ved ny stald

Emissionsgrænseværdi i tilfælde af ny stald og 7.385 slagtesvin 31 – 112 kg:
 $0,30 \times 7.385 \text{ slagtesvin} \times 1,095072 = 2.426,13 \text{ kg NH}_3\text{-N pr. år}$

Max. emission i eksisterende anlæg

Tages Miljøstyrelsens vejledende BAT emissionsgrænser for eksisterende anlæg (stalde med drænet gulv) bør den aktuelle produktion maksimalt udlede:
 $1,095072 \times 0,40 \text{ kg NH}_3\text{-N pr. svin} \times 3.693 = 1.617,64 \text{ kg NH}_3\text{-N pr. år}$

Tages Miljøstyrelsens vejledende BAT emissionsgrænser for eksisterende anlæg (stalde med 50-75 % fast gulv) bør den aktuelle produktion maksimalt udlede:
 $1,095072 \times 0,31 \text{ kg NH}_3\text{-N pr. svin} \times 3.692 = 1.253,33 \text{ kg NH}_3\text{-N pr. år}$

I alt = 2.870,97 kg NH₃-N pr. år.

Beregning af emissionen via husdyrgodkendelse.dk

I henhold til beregningen i husdyrgodkendelse.dk, skema 79.597, er den faktiske emissionsværdi på 2.889,42 kg NH₃-N pr. år.

Konklusion

Det vil sige den faktiske emission er over hvad der bør forventes både af ny og eksisterende anlæg.

I det følgende skal der ses på, om der findes teknikker/teknologier, der hver for sig, eller i kombination med hinanden, kan nedbringe ammoniakemissionen, og som det samtidigt er økonomisk proportionalt at påbyde bedriften.
Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning.

Staldindretning/-system

Pt. har Miljøstyrelsen udarbejdet ét Teknologiblاد for indretning af stalde til slagtesvin omhandlende delvist fast gulv⁴.

Den aktuelle produktion sker dels på drænedede gulv og dels på delvis spaltegulve med 50 – 75 % fast gulv. Hvis hele produktionen foregik på gulve med 50 -75 % fast gulv vil ammoniak fordampningen komme ned på niveau med ny anlæg. (jf. scenarieberegning 79.791 i husdyrgodkendelse.dk vil fordampning komme ned på 2.298,59 kg N pr. år). En renovering af gulvene i den nordlig stald vil således kunne reducerer ammoniak fordampningen med ca. 591 kg N. Hvis priser pr. kg reduceret N højst må være 100 kr. skal en renovering således kunne holdes under 59.100,- kr.

Kommunens vurdering

En renovering af gulvene i staldene vurderes til at koste væsentligt over 59.100,- kr. og vil derfor være for dyrt et tiltag til at være proportionalt. Guldborgsund Kommune vurderer derfor, at teknologien ikke skal indgå i kommunens fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

Teknikker/teknologier i stald

P.t. har miljøstyrelsen udarbejdet Teknologiblade med beskrivelser af følgende teknikker/teknologier til begrænsning af ammoniak fra slagtesvinestalde:

- Køling af gylle i slagtesvinestalde⁵

---

⁴ Delvist fast gulv, TB, 29.03.2011

⁵ Køling af gylle i slagtesvinestalde, TB, 23.05.2011

- Svovlsyrebehandling af gylle⁶
- Kemisk luftrensning med syre⁷
- Biologisk luftrensning⁸

Køling af gylle

Jævnfør Miljøstyrelsens teknologiblad kan gyllekøling etableres ved nedstøbning af køleslanger i kanalbund eller alternativt udlægges de direkte oven på kanalbunden. Derudover fremhæves det, at gyllekøling mest vil være relevant i besætninger, hvor den indvundne varme kan anvendes til opvarmningsformål. Jo større andel af den indvundne varme der kan udnyttes, desto større gevinst opnås ved teknikken. Der er i teknologibladet taget udgangspunkt i, at der produceres varme svarende til 3 gange forbruget af strøm.

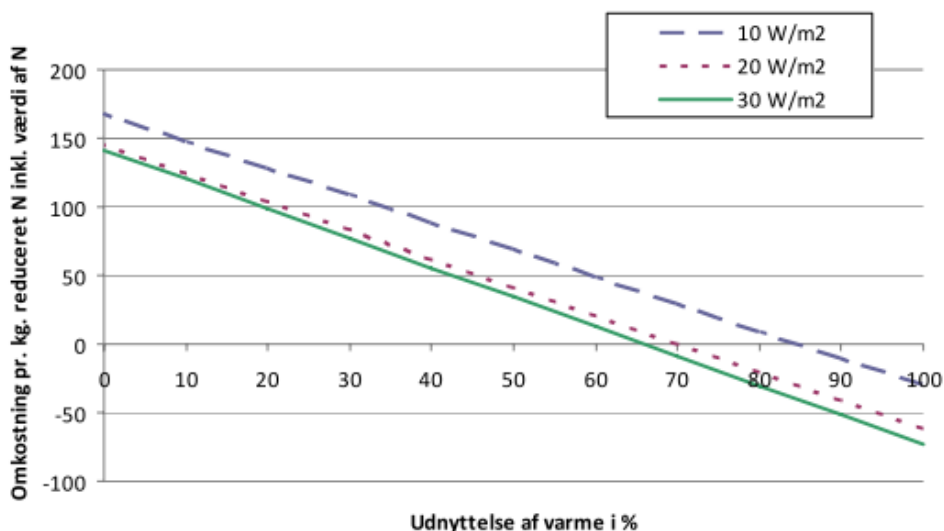
Det er en varmeudnyttelse på 60 %, der ligger til grund for Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier.

Nedenstående tabel viser omkostninger pr. slagtesvin inkl. værdien af N opgjort ved 250 DE

	10 W/m ²		20 W/m ²		30 W/m ²	
	Kr.	i %	Kr.	i %	Kr.	i %
100 % varmeudnyttelse	-1,1	-0,2	-4,3	-0,8	-7,4	-1,4
60 % varmeudnyttelse	1,8	0,3	1,5	0,3	1,3	0,2
40 % varmeudnyttelse	3,2	0,6	4,4	0,8	5,6	1,1
0 % varmeudnyttelse	6,1	1,2	10,2	2,0	14,3	2,8

Negative værdier vil betyde en besparelse i forhold til referencesystemet.

Nedenstående figur viser udgiften pr. kg. N reduceret inkl. værdien af N som funktion af udnyttelsen af varmen.

Kommunens vurdering

Den aktuelle husdyrproduktion har ingen mulighed for udnyttelse af varmen. Prisen pr. kg reduceret N bliver derfor langt over 100 kr. jf. ovenstående graf. Der til kommer, at de i tabellen anførte værdier gælder ved nyopførelse. Ved indbygning i

⁶ Svovlsyrebehandling af gylle, TB, 23.05.2011

⁷ Kemisk luftrensning med syre, TB, 23.05.2011

⁸ Biologisk luftrensning, TB, 23.05.2011

eksisterende stalde bliver etablerings udgifterne højere. Det er derfor vurderet, at det ikke er proportionalt, at lade teknologien indgå i kommunens fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

Svovlsyrebehandling af gylle

Jævnfør Miljøstyrelsens teknologiblad vil tilsætning af syre til gyllen bevirke af pH-værdien falder, hvorved ammoniakfordampningen reduceres.

I teknologibladet er der følgende oplysninger om udgifterne ved svovlsyrebehandling af gylle afhængig af størrelsen af husdyrholdet i stalde med henholdsvis drænet gulv og 50-75 % fast gulv. Værdierne er angivet for nyanlæg.

Tabel. Økonomisk konsekvenser ved svovlsyrebehandling af gylle, slagtesvin

	Samlet årlig meromkostning inkl. værdien af N	Samlet meromkostning pr. produceret slagtesvin inkl. værdien af sparet N		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdien af sparet
DE	Kr.	Kr.	l %	Kr. ved drænet gulv
75	150.947	51	10	112
150	176.471	28	5	61
250	193.656	17	3	37

Tabel. Økonomiske konsekvenser ved svovlsyrebehandling af gylle, slagtesvin

	Samlet årlig meromkostning inkl. værdien af N	Samlet meromkostning pr. produceret slagtesvin inkl. værdien af sparet N		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdien af sparet
DE	Kr.	Kr.	l %	Kr. ved 50-75 %
75	150.947	51	10	104
150	167.299	26	5	53
250	184.484	16	3	32

Kommunens vurdering

Omkostningerne pr. kg. reduceret N er tilsyneladende proportionale, men som det fremgår af tabellen er meromkostningerne pr. produceret slagtesvin over de af Miljøstyrelsen fastsatte 8 kr. Der til kommer, at de anførte udgifter er ved ny anlæg, og udgifterne ved indbygning i eksisterende anlæg må forventes at være væsentligt højere. Teknikken kan derfor ikke betragtes som værende proportional. Guldborgsund Kommune har derfor vurderet, at teknologien ikke skal indgå i fastlæggelsen af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

Kemisk luftrensning med syre

Ifølge Miljøstyrelsens teknologiblad kan der gennemføres rensning af al afgangsluft fra stalden eller kun for en del af afgangsluften afhængig af den ønskede effekt og eventuelle konstruktionsmæssige forhold i staldene.

Ved vurdering af omkostninger og proportionalitet har kommunen valgt at tage udgangspunkt i 60 % luftrensning for alle stalde, da dette giver et gennemsnit for teknologien.

I teknologibladet er der følgende oplysninger om udgifterne ved luftrensning med syre afhængig af størrelsen af husdyrholdet. Værdierne er angivet for nyanlæg.

Tabel. Økonomiske konsekvenser ved kemisk luftrensning med syre, slagtesvin

60 % luftrensning	Samlet årlig meromkostning inkl. værdien af N	Samlet meromkostning pr. produceret slagtesvin inkl. værdien af sparet N		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdien af sparet N
DE	Kr.	Kr.	I %	Kr.
75	81.079	28	5	92
150	122.425	21	4	68
250	175.189	18	3	58

Kommunens vurdering

Omkostningerne pr. kg. reduceret N er tilsyneladende proportionale, men som det fremgår af tabellen er meromkostningerne pr. produceret slagtesvin over de af Miljøstyrelsen fastsatte 8 kr. Der til kommer at de anførte udgifter er ved ny anlæg, og udgifterne ved indbygning i eksisterende anlæg må forventes at være væsentligt højere.

Selv hvis der tages udgangspunkt i kun 20 % luftrensning, overstiger omkostningen pr. produceret svin de 8 kr., som Miljøstyrelsen vurderer er grænsen for at udgiften er proportional. Guldborgsund Kommune har derfor vurderet, at teknologien ikke skal indgå i kommunens fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

Biologisk luftrensning

Ifølge Miljøstyrelsens teknologiblade virker biologisk luftrensning på reduktion af ammoniak og lugt ved hjælp af biologisk omsætning af de forurenende stoffer. Danske undersøgelser har vist, at tilstopning af filtret forekommer mere eller mindre hyppigt. Tilstopning er kritisk, idet det påvirker rensningseffektiviteten, energiforbruget og øger risikoen for driftsproblemer i stalden.

Ved vurdering af omkostninger og proportionalitet har kommunen valgt at tage udgangspunkt i 60 % luftrensning for alle stalde, da dette giver et gennemsnit over teknologierne.

I teknologiblade er der følgende oplysninger om udgifterne ved biologisk luftrensning afhængig af størrelsen af husdyrholdet. Værdierne er angivet for nyanlæg.

Tabel. Økonomiske konsekvenser ved biologisk luftrensning, slagtesvin

60 % luftrensning	Samlet årlig meromkostning inkl. værdien af N	Samlet meromkostning pr. produceret slagtesvin inkl. værdien af sparet N		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdien af sparet N
DE	Kr.	Kr.	I %	Kr.
75	80.155	29	6	91
150	113.564	20	4	63
250	204.871	22	4	69

Kommunens vurdering

Omkostningerne pr. kg. reduceret N er tilsyneladende proportionale, men som det fremgår af tabellen er meromkostningerne pr. produceret slagtesvin over de af Miljøstyrelsen fastsatte 8 kr. Der til kommer at de anførte udgifter er ved ny anlæg, og udgifterne ved indbygning i eksisterende anlæg må forventes at være væsentligt

højere. Teknikken kan derfor ikke betragtes som værende proportional. Dette gælder også hvis der tages udgangspunkt i 20 % luftrensning. Guldborgsund Kommune har derfor vurderet, at teknologien ikke skal indgå i kommunens fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

Råprotein i slagtesvinefoder

P.t. har miljøstyrelsen udarbejdet et Teknologiblade om foderteknikker/teknologier til begrænsning af ammoniak fra slagtesvinestalde. Det drejer sig om Råprotein i slagtesvinefoder⁹.

Jævnfør Miljøstyrelsens teknologiblade om råprotein vil et lavere niveau af råprotein pr. foderenhed (FE) medføre mindre udskillelse af kg N pr. kg tilvækst. Omkostningerne er mindst i besætninger over 150 DE, da der her forudsættes fasefodring, men kan svinge meget fra år til år afhængig af foderpriser.

Ved vurdering af omkostninger pr. kg N reduceret er staldsystemet jævnfør teknologibladet afgørende grundet udgangsfordampningens størrelse. Omkostningen pr. kg reduceret N stiger med andel af fast gulv og bliver meget høj, hvis proteinreduktionen gennemføres sammen med andre teknologier som gyllekøling, luftrensning eller svovlsyrebehandling af gylle.

I teknologibladet (tabel 6+7) er der følgende oplysninger om udgifterne ved ændret råproteinindhold i foderet. Beregningerne er her vist med udgangspunkt i fasefodring og drænet gulv samt delvist fast gulv samt henholdsvis tør- og vådfoder.

Tabel. Økonomiske konsekvenser ved reduceret råprotein, slagtesvin.

Råprotein gram/FEsv	Omkostninger, kr. pr. kg NH ₃ -N reduceret			
	>50 % fast gulv + tørfoder	Drænet gulv + tørfoder	>50 % fast gulv, vådfoder	Drænet gulv + vådfoder
157	0	0	0	0
153	9	3	10	7
147	46	37	70	56
141,5	113	90	146	117

Forskel på tør og vådfoder skyldes blandt andet, at der kan være tab af aminosyrer i vådfoderanlæg, hvilket gør, at der kan være behov for at tilsætte større mængder syntetiske aminosyrer.

Siden teknologibladet blev udgivet er der sket en forskydning i normtallet for gram råprotein pr. FE. Normtallet er nu nede på 147,2 g.

På baggrund af teknologibladet vil omkostningen pr. kg reduceret N overstige 100 kr., hvis man går ned på 141,5 g råprotein/FE ved drænet gulv og delvist spaltegulv (både ved våd- og tørfodring). Der tages derfor udgangspunkt i niveauet 147 g råprotein/FE. Niveauet 147 g råprotein/FE og 2,89 FE/kg tilvækst er desuden at betragte som BAT jf. BREF-dokumentet¹⁰.

⁹ Råprotein i slagtesvinefoder, TB, 31.05.2011

¹⁰ EU-kommissionens referencdokument om BAT for intensive svine- og fjerkræbrug 2003.

Niveauet 147 g/FE med et foderforbrug på 2,89 FE/kg tilvækst vil medføre meromkostninger svarende til 37/56 kr. pr. reduceret kg N ved henholdsvis tør- og vådfoder for drænede gulv og 46/70 kr. pr. reduceret kg N ved henholdsvis tør- og vådfoder for delvis spaltegulv. Med de anvendte prisforudsætninger koster niveauet ca. 1,9 kr. pr. svin ved tørfoder og 3,0 kr. pr. svin ved vådfoder, når der er eksisterende anlæg til fasefodring. Med udgangspunkt i ovenstående vurderer kommunen, at det er BAT at anvende reduceret råprotein svarende til 147 g/FE, 2,89 FE/kg tilvækst og fasefodring på bedriften som forudsætning for fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

Forskellen på normforbruget på 147,2 g med et foderforbrug på 2,85 FE/kg tilvækst og BAT forbruget på 147 g råprotein pr. FE med et foderforbrug på 2,89 FE/kg tilvækst vurderes at være marginal. Der er i husdyrgodkendelse.dk (scenarieregning 79.809) gennemført beregning af effekten af at gå fra 147,2 til 147 g råprotein pr. FE med dertil hørende foderforbrug. Resultatet i husdyrgodkendelse.dk viser at ammoniakfordampningen falder med 1,63 kg N pr. år.

Kommunens vurdering

På trods af, at det ville være proportionelt at stille vilkår om reduktion af råprotein fra norm på 147,2 g til 147,0 g råprotein, har Guldborgsund Kommune vurderet, at der ikke skal stilles krav om reduktion af råprotein, da der kun kan hentes 1,63 kg N pr. år, svarende til 0,056 % af det samlede ammoniakemission fra ejendommen. Selv om det ville være proportionalt at bruge henholdsvis 37 kr. og 46 kr. pr. kg NH₃-N reduceret for drænede gulve og delvis spaltegulv, vurderer Guldborgsund Kommune, at miljøeffekten er meget lille i forhold til de omkostninger der er forbundet med vilkår til reduktion af indhold af råprotein i fodret til slagtesvinene.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

P.t. har Miljøstyrelsen udarbejdet teknologiblade med beskrivelser af forhold til begrænsning af ammoniakfordampningen fra flydende husdyrgødning i gyllebeholdere ved fast overdækning¹¹.

Ifølge teknologibladet kan der forventes en reduktion af ammoniakfordampning fra lageret svarende til 50 % set i forhold til en gyllebeholder med tæt overdækning i form af naturligt flydelag.

I teknologibladet (tabel 1) er der følgende oplysninger om udgifterne ved anvendelse af fast overdækning på gyllebeholder.

Økonomiske konsekvenser ved fast overdækning gyllebeholder, slagtesvin

Overdækning, slagtesvin	Samlet årlig meromkostning fratrukket værdien af øget N-indhold	Samlet meromkostning pr. produceret slagtesvin inkl. værdi af sparet handelsgødning		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdi af sparet handelsgødning
Dyreenheder		Kr.	l %	Kr.
75	9.155	3	0,8 %	127
150	13.822	3	0,6 %	96
250	14.319	2	0,4 %	60

¹¹ Fast overdækning af gyllebeholder, TB, 11.11.2010

På ejendommen er der 1 gyllebeholdere med overdækning i form af naturligt flydelag. Gyllebeholderne er 2.500 m³.

Kommunens vurdering

Jf. ovenstående bliver prisen pr. kg reduceret N under 100 kr., når beholderen er til mellem 150 og 250 DE. Priserne i tabellen er ved nybyggeri. Etablering af overdækning på en eksisterende beholder er væsentligt dyrere. Det er derfor vurderet, at det ikke er proportionalt, at lade teknologien indgå i kommunens fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

Totaldeposition på kategori 1-natur og kategori 2-natur

Nærmeste Natura-2000-område, kategori 1-natur, er placeret ca. 650 m syd for staldanlægget. Området er udpeget fuglebeskyttelsesområde (kyststrækningen ved Hyllekrog-Rødsand), habitat-område (for Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand) samt udpeget ramsarområde (Farvandet mellem Lolland og Falster med Rødsand, Guldborg Sund og Bøtø Nor). Beregningen viser, at totaldepositionen er 0,2 kg N/ha/år.

Der er kumulation med et andet husdyrbrug, som kan påvirke samme naturpunkt i Natura 2000-området. Produktionen, Høvængevej 10 ligger øst for Krumsøvej 22 har en produktion på over 150 DE. Øvrige landbrug er under 15 DE.

Da der er et andet landbrug bliver den tilladelige maksimale totaldeposition på 0,4 kg N/ha/år.

Den maksimale totaldeposition er overholdt da beregningerne viser en totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år.

Nærmeste beskyttet kategori 2-natur er beliggende 4,6 km mod øst for ejendommen. Det er derfor ikke fundet relevant at beregne deposition til dette område.

Der er kategori 3-naturområder i nærheden af ejendommen. Nærmeste beskyttede naturområde er en eng ca. 350 meter syd-øst for ejendommen. Hertil er totaldepositionen 0,4 kg N/ha/år. Derudover er der flere vandhuller omkring ejendommen. Vandhullet nord for ejendommen har en totaldeposition på 0,3 kg N/ha/år som den højeste deposition. (Fiktiv skemanr 80.316). Den maksimale belastning af kategori 3 natur på 1 kg N/ha/år er således overholdt for både engen og vandhullerne.

Kort 1. Placering af natur i forhold til ejendom

Konklusion

Jf. ovenstående gennemgang af mulige teknikker / teknologier til begrænsning af ammoniakemissionen fra husdyrbruget er det konkluderet, at der ikke væsentlige økonomisk proportionelle virkemidler til reduktion af ammoniakemissionen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune har vurderet, at den jf. husdyrgodkendelse.dk nuværende ammoniakemission på 2.289,42 kg N/år, er at betragte som BAT for den pågældende produktion.

Den beregnede maksimale ammoniakemission i eksisterende anlæg er jf. miljøstyrelsens vejledende BAT emissionsgrænser ikke overholdt med 18,52 kg N. Dette betragter Guldborgsund Kommune som værende ubetydelig og under bagatelgrænsen i en revurdering. Natur og Miljøklagenævnet har i afgørelse fra den 10. juni 2015 (NMK-132-00640) åbnet op for bagatelgrænser i godkendelsessager.

For så vidt angår totaldepositionskravet til kategori 1 og 2 natur er dette, jf. beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, overholdt ved den aktuelle produktion, og der skal derfor ikke ses på en evt. tidsfrist for overholdelse af kravet.

4.2 FOSFOR OG ANVENDELSE AF BAT

Ved fastlæggelse af grænseværdier for fosfor, skal der, som for ammoniak, findes et passende balancepunkt mellem mulighederne for at mindske miljøpåvirkningerne og de dertil svarende omkostninger. Miljøstyrelsen vurderer i den forbindelse, at

yderligere generelle krav til begrænsning af fosfor begrundet i BAT skal baseres på omkostningsneutrale teknikker og teknologier.

Tilførslen af fosfor til udbringingsarealerne kan reduceres enten ved anvendelse af foderteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller ved separeringsteknikker, der medfører at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til anden side. Jf. udmeldinger fra Miljøstyrelsen er separeringsteknikker ikke relevante at inddrage ved fastlæggelse af grænseværdier for fosfor, da de ikke vil være til rådighed for alle indenfor branchen grundet problematikker omkring afsætning. På baggrund af dette baseres fastlæggelse af grænseværdien for fosfor ud fra optimering af fosforudnyttelsen hos grisene.

Begrænsningen i fosforindholdet i gødningen kan opnås med en kombination af fasefodring, brug af mikrobielt fytase, brug af mineralske fosforkilder med høj fosfortilgængelighed og valg af basisfodermidler med lavt indhold af fosfor.

Jf. Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier vil følgende grænseværdier for fosfor i husdyrgødningen kunne anvendes ved vurdering af anvendelse af BAT:

- Slagtesvin: 22,3 kg P/DE ab lager, som svarer til 31,2 kg P/ha ved udbringning med 1,4 DE/ha på ansøgers samlede godkendte areal.
- For den aktuelle produktion svarer dette til 4.620 kg P i gødningen pr. år.

I teknologibladet for fosfor til slagtesvin¹² er der beskrevet 4 niveauer af fosfor i slagtesvinefoder. Alle 4 niveauer forudsætter fodring efter minimumsnormer for fordøjeligt fosfor i foderet. Ved fodring efter minimumsnormer indlejres 75-80 % af det fordøjelige fosfor i grisene, og reduktion opnås alene ved at øge fordøjeligheden for fosfor, så der kommer mindre ufordøjeligt fosfor i gødningen.

Niveauet 4,8 g P/FE svarer til anvendelse af de teknikker, som er beskrevet i BREF-dokumentet – sammen med danske minimumsnormer for indhold af fordøjeligt fosfor i foderet. Niveauet kan nås både med og uden fasefodring og ved anvendelse af fytase i doseringer fra 100-150 % af standarddosis afhængig af fodermiddelvalg. Niveauet forventes at være gratis.

Niveauet 4,6 g P/FE forudsætter en fytasedosis på 150-200 % af standarddosis, og har samme forudsætninger om normalt fodermiddelvalg som ved niveauet på 4,8 g P/FE. Ved gennemsnitspriser er dette niveau stort set gratis, men vil med foderpriser som i 2009 koste ca. 50 øre pr. svin, fordi iblanding af solsikkekrå begrænses lidt. Omkostningerne ved dette niveau vil normalt ligge på 0-1 kr. pr. svin – men dog højere i besætninger med adgang til gærfløde.

Niveauet 4,4 g P/FE forudsætter maksimal fytasedosering og betydelige restriktioner i valget af fodermidler. I tørfoder betyder kravet stort set udelukkelse af solsikkekrå. I vådfoder vil niveauet stort set udelukke anvendelse af gærfløde og virke moderat begrænsende for anvendelse af valle, især hvis valle anvendes sammen med andre proteinkilder end sojaskrå. Omkostningerne vil derfor være højere i vådfoderbesætninger med adgang til valle og gærfløde.

---

¹² Fosforindhold i slagtesvinefoder, Teknologiblad, Miljøstyrelsen, 31.05.11

Niveauet 4,2 g P/FE er meget restriktivt på valget af fodermidler.

Jf. skema 79.597 er indholdet af P overholdt ved at der er indsat en foderkorrektio
med reduceret indhold af fosfor i slagtesvinefodret på 4,63 g fosfor pr. FE. Hermed
bliver den totale fosformængde 4.610 kg P i gødningen pr. år.

Den vejledende grænseværdi fra Miljøstyrelsen er for den gældende produktion
4.620 kg P ab lager. Derved er BAT kravet til fosfor overholdt, når der foretages
foderkorrektio.

Jf. husdyrgodkendelse er niveauet 4,8 g P/FE med et foderforbrug på 2,85
FE/slagtesvin norm.

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er fosfor ab lager og vilkår i godkendelsen
skal stilles til fosfor ab dyr.

Omregning af fosfor ab lager til fosfor ab dyr sker jf. teknologibladet ud fra følgende
forudsætning:

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	7.385 slagtesvin
Vægt ind og ud	31 til 112 kg
FEsv pr. slagtesvin	2,85
g fosfor	4,63
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	0,6233 P

Ligning, kg P ab dyr pr. slagtesvin:

$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) * \text{FEsv pr. kg tilvækst} * \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) * 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})$

Den totale mængde P ab dyr pr. år er beregnet til:

$0,6233 * 7.385 = 4.603 \text{ kg N}$

Kommunens vurdering

*For at sikre at der leves op til BAT har kommunen vurderet, at der skal påbydes
følgende nye vilkår:*

- **Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 4.603 kg N pr. år.**

P ab dyr pr. slagtesvin beregnes ud fra følgende ligning:

$\text{P ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) * \text{FEsv pr. kg tilvækst} * \text{g fosfor pr. FEsv}/1000) - (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) * 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}$.

- **Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:**
  - **Antal producerede dyr.**
  - **Gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt/slagtevægt)**
  - **Foderforbrug pr. tilvækst.**

- **Det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsV i foderblandingerne.**
- **P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september år 2015 til 15. februar år 2017.**
- **Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.**
- **Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.**

4.3 OPBEVARING AF GØDNING

Jævnfør BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderne skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt, og der bør kun omrøres i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Endvidere er det BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag, der er etableret med snittet halm eller tilsvarende.

Med ændringen af husdyrgødningsbekendtgørelsen i 2008 blev der fastsat en række generelle regler for tekniske installationer til forebyggelse af gylleuheld. Derudover er der lovkrav om regelmæssig beholderkontrol. Gyllebeholderne på Krumsøvej 22 er således omfattet af krav om kontrol hvert 10. år.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der leves op til BAT for opbevaring af husdyrgødningen med hensyn til de praktiske forhold ved overholdelse af de generelle regler. Der er derfor ikke behov for nye vilkår om opbevaringen af husdyrgødningen.

4.4 UDBRINGNING AF GØDNING

For så vidt angår anvendelse af BAT i relation til udbringning af husdyrgødning på arealerne er det Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af Husdyrgødningsbekendtgørelsen, er BAT. Dette er ligeledes kommunens vurdering.

Ved en revurdering er der som tidligere beskrevet ikke lovhjemmel til at foretage en habitatvurdering af bedriftens udbringingsarealer. Arealerne er således fortsat ikke omfattet af miljøgodkendelsen.

Der er således ikke behov for vilkår om udbringningen.

4.5 FORBRUG AF VAND OG ENERGI

Begrænsningen i anvendelsen af ressourcerne vand og energi skal indgå som en integreret del af BAT. Forbruget af vand og energi afhænger dog betydeligt af den enkelte ejendom og driftsmæssige forhold på denne. Der er derfor ikke fastlagt egentlige grænseværdier for disse parametre fra Miljøstyrelsens side. Forbruget kan

desuden afhænge betydeligt af, hvilke teknologiske løsninger der anvendes til begrænsning af andre forureningsparametre.

I forhold til vandforbruget er det ifølge BREF-dokumentet BAT at rengøre stalde og inventar med højtryksrensning efter hver produktionscyklus, at foretage kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager og benytte drikkenipler over trug.

Jf. BREF-dokumentet er det BAT at anvende lavenergibelysning, optimere udformningen af ventilationssystemet, gennemføre eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring i stalde, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. Samtidig vurderes det som BAT, at der gennemføres registreringer af forbruget, og at defekter identificeres og udbedres.

Yderligere er det BAT, at der ved udvælgelse af udstyr er fokus på besparende egenskaber.

Kommunens vurdering

For at sikre at der leves op til BAT har kommunen vurderet, at der skal påbydes følgende nye vilkår:

- **Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.**
- **Den årligt udarbejdede opgørelse over det foregående års forbrug af vand, elektricitet og diesel skal indeholde en forklaring på eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år. Endvidere skal der redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.**
- **Ved indkøb af ny teknologi, maskiner, inventar mm. eller ændringer i produktionen skal der lægges vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg, og de bedst mulige forureningsbegrænsende foranstaltninger. Ved denne vurdering skal der lægges vægt på en forebyggende indsats gennem anvendelse af velafprøvet og godkendt renere teknologi (RT).**

Der ud over findes der et eksisterende vilkår om årlig opgørelse over forbrug af vand, elektricitet og diesel.

4.6 MANAGEMENT

Management skal indgå som en integreret del af opfyldelsen af princippet om BAT. Management handler i høj grad om de elementer, som er en naturlig del af driftslederens tilrettelæggelse af driften af husdyrbruget, og er derfor en meget vigtig del af BAT. Den daglige drift bør derfor tilrettelægges ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Jf. Miljøstyrelsens vejledning og BREF-dokumentet kan det betragtes som BAT, at registrere forbruget af energi og næringsstoffer i produktionen, herunder fastlægge mål for husdyrholdets næringsbehov i forhold til forventet tilvækst, udarbejde foderplaner, der sikrer en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer og følge foderforbruget løbende. Disse elementer indgår i dansk husdyrproduktion gennem fastlæggelse af retningsgivende normer for husdyrholdets næringsbehov.

Tilsvarende kan det betragtes som BAT, at søge at opnå størst mulig udnyttelse af næringsstofferne i både husdyrgødning og handelsgødning gennem gødningsplanlægning og gødningsregnskaber - elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse, samt at der forefindes beredskabsplaner på husdyrbruget, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften lever op til BAT inden for management, hvis dansk lovgivning, eksisterende vilkår og følgende nye vilkår overholdes:

- **Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for bedriftens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.**
- **Beredskabsplanen, som skal være godkendt af Guldborgsund Kommune, skal som minimum indeholde:**
  - **Procedure, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.**
  - **Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes, hvornår og hvordan. Udenfor normal åbningstid kan miljøvagten og / eller beredskabet kontaktes via politiet på tlf. 114. Eventuel kontakt til miljøvagten og / eller beredskab fritager ikke for pligten til at orientere tilsynsmyndigheden først kommende hverdag efter forureningen.**
  - **Kortbilag over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.**
  - **En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpende tiltag f.eks. inddæmning og opsamling af spild/lækage af stoffer, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.**

4.7 STØJ

Forhold omkring støj og anvendelse af BAT skal vurderes med udgangspunkt i lokale forhold, og der er ikke fastsat branchespecifikke grænseværdier for denne parameter, men vurderingen foretages med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning om støj.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommunen har ikke kendskab til særligt støjende aktiviteter på bedriften og har heller ikke modtaget klager om støj fra bedriften. Det er vurderet, at der ikke er belæg for ændringer i de gamle vilkår, som derfor bibeholdes.

4.8 LUGT

Ved en revurdering er der ikke lovhjemmel til at kræve husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer overholdt. Lugten fra lovligt etablerede anlæg kan således ikke kræves nedbragt til det niveau, der gælder i dag, med mindre der findes teknikker / teknologier, hvor udgiften er proportional med miljøforbedringen.

Udover teknologier er der en række forhold i den daglige drift, der er medvirkende til at holde lugtbelastningen nede. Det er således vigtigt at staldventilationen køre optimalt, at staldene holdes rene, samt at grisene trives og dermed har en hensigtsmæssig gødeadfærd.

I henhold til beregning i skema 79.597 er lugtbelastning fra bedriften som følger:

Område	Andre ejd.	Beregning smodel	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	0	Ny	490,52	0*	0*	Ja
Samlet bebyggelse	0	NY	361,20	0*	0*	Ja
Enkelt bolig	0	Ny	161,95	0*	0*	Ja

*I husdyrgodkendelse.dk anføres afstandene ikke, når der ikke er nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstanden.

Det eksisterende anlæg lever således op til nugældende lugtkrav.

Kommunens vurdering

De eksisterende vilkår omfattende vedligeholdelse og renholdelse af ventilationsanlæg, stalde m.m. er medvirkende til at minimere lugtbelastningen. Disse vilkår er bibeholdt og anses for tilstrækkelige til at sikre BAT indenfor lugtemission.

4.9 SAMLET VURDERING AF ANVENDELSE AF BAT

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at miljøbelastningen fra bedriften ligger på et forventeligt niveau, og at der er tænkt BAT ind, hvor dette er økonomisk *proportionalt*. Dog er der indsat enkelte nye vilkår om fodring, energibesparelser og management.

5 HØRINGER

Guldborgsund Kommune annoncerede d. 15.01.15, at revurderingen af miljøgodkendelsen til Krumøvej 22 blev igangsat, og at enhver, der ønskede det, havde ret til at se og kommentere sagen, samt at der kunne rekvireres udkast til afgørelse. Der var ingen, der henvendte sig med ønske om at blive inddraget i processen.

Udkastet til revisionsafgørelse har været i for høring hos ejeren af bedriften, samt dennes konsulent.

Høringen gav anledning til følgende:

Guldborgsund Kommune har vurderet, at der ikke er nogen naboer, der bliver tilstrækkeligt påvirket af revurderingen, til at de er parter i sagen og der er derfor ikke foretaget yderligere høringer.

Da afgørelsen meddeles som påbud efter husdyrlovens § 39, jf. § 41 er ovennævnte partshøringer af bedriftens ejer i denne forbindelse samtidigt gældende som forvarsel om påbud.

6 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften ved overholdelse af de til enhver tid gældende miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og ved overholdelse af vilkårene i denne revisionsafgørelse anvender BAT set i forhold til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt. Det er således vurderet, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra bedriftens produktion.